

NỘI DUNG ÔN TẬP HỌC KỲ I

MÔN: GIÁO DỤC CÔNG DÂN

Năm học: 2020 – 2021

KHỐI 11

1. Sản xuất của cải vật chất, các yếu tố cơ bản của quá trình sản xuất:

a. Sản xuất của cải vật chất: Là sự tác động của con người vào tự nhiên làm biến đổi các yếu tố tự nhiên để tạo ra sản phẩm phù hợp với nhu cầu của mình.

b. Các yếu tố cơ bản của quá trình sản xuất:

***Sức lao động:** Sức lao động là toàn bộ những năng lực thể chất và tinh thần của con người được vận dụng vào trong quá trình sản xuất.

***Đối tượng lao động:** Đối tượng lao động là những yếu tố của tự nhiên mà lao động của con người tác động vào nhằm biến đổi nó cho phù hợp với mục đích của con người.

***Tư liệu lao động:** Tư liệu lao động là một vật hay hệ thống những vật làm nhiệm vụ truyền dẫn sự tác động của con người lên đối tượng lao động nhằm biến đổi đối tượng lao động thành sản phẩm thỏa mãn nhu cầu của con người.

2. Hàng hóa và thị trường

a. Khái niệm hàng hóa: Hàng hóa là sản phẩm của lao động có thể thỏa mãn một nhu cầu nào đó của con người thông qua trao đổi, mua – bán.

- Hai thuộc tính của hàng hóa

+ Giá trị sử dụng của hàng hóa: là công dụng của sản phẩm có thể thỏa mãn nhu cầu nào đó của con người.

+ Giá trị của hàng hóa: là lao động xã hội của người sản xuất hàng hóa kết tinh trong hàng hóa đó.

b. Khái niệm thị trường: Là lĩnh vực trao đổi, mua bán hàng hóa mà ở đó các chủ thể kinh tế tác động qua lại lẫn nhau để xác định giá cả và số lượng hàng hóa, dịch vụ.

- Các chức năng cơ bản của thị trường:

+ Chức năng thực hiện (thừa nhận) giá trị sử dụng và giá trị của hàng hóa

+ Chức năng thông tin.

+ Chức năng điều tiết, kích thích hoặc hạn chế sản xuất và tiêu dùng.

3/ Cạnh tranh và tính hai mặt của cạnh tranh

a. Khái niệm cạnh tranh: Là sự ganh đua, đấu tranh giữa các chủ thể kinh tế trong sản xuất, kinh doanh hàng hóa nhằm giành những điều kiện thuận lợi để thu được nhiều lợi nhuận.

b. Tính hai mặt của cạnh tranh:***Mặt tích cực của cạnh tranh:**

- Kích thích lực lượng sản xuất, khoa học – kỹ thuật phát triển và năng suất lao động xã hội tăng lên.
- Khai thác tối đa mọi nguồn lực của đất nước vào việc đầu tư xây dựng và phát triển kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa.
- Thúc đẩy tăng trưởng kinh tế, nâng cao năng lực cạnh tranh của nền kinh tế, góp phần chủ động hội nhập kinh tế quốc tế.

*** Mặt hạn chế của cạnh tranh:**

- Chạy theo lợi nhuận một cách thiếu ý thức, vi phạm quy luật tự nhiên.
- Đe giành giết khách hàng, một số người không từ những thủ đoạn phi pháp và bất lương.
- Đầu cơ tích trữ gây rối loạn thị trường, từ đó nâng giá lên cao làm ảnh hưởng đến sản xuất và đời sống của nhân dân.

4. Cầu, cung, biểu hiện của nội dung quan hệ cung cầu

a. Khái niệm cầu: Là khối lượng hàng hóa, dịch vụ mà người tiêu dùng cần mua trong một thời kì nhất định tương ứng với giá cả và thu nhập xác định.

b. Khái niệm cung: Cung là khối lượng hàng hóa, dịch vụ hiện có trên thị trường và chuẩn bị đưa ra thị trường trong một thời kì nhất định, tương ứng với mức giá cả, khả năng sản xuất và chi phí sản xuất xác định.

c. Biểu hiện của nội dung quan hệ cung cầu:**+ Cung – cầu tác động lẫn nhau**

- Khi cầu tăng, sản xuất kinh doanh mở rộng, cung tăng.
- Khi cầu giảm, sản xuất kinh doanh thu hẹp, cung giảm.

+ Cung – cầu ảnh hưởng đến giá cả thị trường

- Khi cung = cầu, giá cả = giá trị.
- Khi cung > cầu, giá cả < giá trị.
- Khi cung < cầu, giá cả > giá trị.

+ Giá cả thị trường ảnh hưởng đến cung – cầu

- **Về phía cung:** Khi giá cả tăng, lượng cung tăng lên và ngược lại, khi giá cả giảm, lượng cung giảm xuống.
- **Về phía cầu:** Khi giá cả giảm xuống, cầu có xu hướng tăng lên và ngược lại.

----Hết----